

 ZOBACZ

HISTORIĘ

 2018

PRZEWODNIK
DLA
NAUCZYCIELI

Niniejszy komplet to podręcznik dla nauczycieli przygotowany specjalnie na wystawę World Press Photo 2018. Uczniowie mogą przygotować własny album. Zadania są sformułowane w taki sposób, żeby zachęcać do dyskusji podczas oglądania zdjęć.

Celem jest zachęcanie uczniów w wieku od 14 do 17 lat do tego, aby docenili fotografię oraz poznali znaczenie fotoreportażu i wolności prasy.

Zadanie składa się z pytań standardowych i pytań zachęcających do dyskusji. Pytania zachęcające do dyskusji powinny wywoływać dyskusję i skłaniać do udzielania odpowiedzi na głos w grupie.

W załączniku podano instrukcję wskazującą, w jaki sposób uczniowie mogą spersonalizować swój album. W tym celu mogą wyciąć swoje ulubione zdjęcie i nakleić je na okładkę albumu. Załącznik zawiera również informacje o sposobie składania wydrukowanych arkuszy, aby utworzyły broszurę. Więcej informacji podano na stronie: www.worldpressphoto.org/seethestory.

Aby pomóc Ci w zaplanowaniu dyskusji, na kolejnych stronach znajduje się więcej informacji na temat tego, co to jest wiadomość, fotografia prasowa, Zdjęcie Roku World Press Photo, a także o samej Fundacji World Press Photo.

CO TO JEST WIADOMOŚĆ?

Trudno jest podać zwięzły opis tego, co to jest „wiadomość”. To, co dla niektórych jest wiadomością, dla innych nie ma żadnego znaczenia. Wiadomość w Buenos Aires może nie być wiadomością w Pekinie. Ponieważ na świecie cały czas coś się dzieje, media nie są w stanie publikować wszystkiego. Dlatego redaktorzy i agencje prasowe stosują pewne kryteria, aby dokonać szybkiej selekcji wiadomości.

W tym kontekście ważne są trzy cechy, z których każda wiadomość będzie posiadała co najmniej jedną:

- ✎ Wiadomość to coś, czego jeszcze nikt nie wie; coś, co się właśnie wydarzyło lub wciąż się dzieje. Na przykład fakt, że tysiąc uchodźców właśnie przekroczyło granicę lub że klimat na Ziemi wciąż się ociepla.
- ✎ Wiadomość to coś, co ma poważne konsekwencje dla wielu osób. Na przykład że gęsto zaludniony obszar ucierpiał na skutek ogromnej powodzi albo że właśnie wybuchła wojna.
- ✎ Wartością wiadomości jest jej osobisty charakter i zależy ona od sposobu, w jaki jesteśmy powiązani z danym wydarzeniem. Może ona zależeć od kraju, w którym mieszkamy, oraz od naszych zainteresowań. Na przykład wypadek drogowy może trafić na łamy gazety ogólnokrajowej, ale w innym kraju może nie wzbudzić żadnego zainteresowania.

Wiadomości wpływają na poglądy ludzi na świat i sprawiają, że są oni bardziej świadomi kwestii społecznych i politycznych. Odbiorcy wiadomości jednak w różny sposób interpretują artykuły prasowe / audycje. Kontekst oraz wartości kulturowe odbiorców wpływają na sposób, w jaki postrzegają oni wiadomości.

CO TO JEST FOTOGRAFIA PRASOWA?

Fotoreportaż to wizualna opowieść przekazywana za pośrednictwem różnych mediów zgodnie z dziennikarskimi kodeksami etycznymi. Rola fotoreportażu bardzo wzrosła w ciągu ostatniego stulecia. Źródła wiadomości zwielokrotniły się, a w miejsce pojedynczej gazety pojawiło

się wiele innych mediów, takich jak telewizja, portale informacyjne oraz media społecznościowe. Rozwój w zakresie aparatów fotograficznych i kamer, proces rozwoju oraz transmisja obrazu przyczyniły się do sukcesu fotoreportażu, głównie dlatego, że wiadomości są obecnie znacznie szybciej dostarczane do odbiorców.

Celem fotoreportażu jest wizualne rejestrowanie bieżących wydarzeń, zarówno tych zaplanowanych, jak i nieplanowanych. Zdjęcia wykonane przez fotoreporterów mogą zostać również wykorzystane jako wizualna dokumentacja historii. Dlatego jedną z głównych zasad fotoreportażu jest dokładność. Ważna jest rejestracja sceny, a nie próba jej stworzenia.

Fotografia prasowa odróżnia się od fotografii artystycznej i reklamowej przez to, że dokładnie rejestruje scenę, której świadkiem jest fotograf. Portrety jednak mogą być wyjątkiem. Podczas robienia portretu fotograf pomaga stworzyć scenę, prosząc modela/modelkę o to, aby pozował/ pozowała w określony sposób. Jednakże niedopuszczalna jest jakkolwiek ingerencja w wygląd twarzy lub ciała modela/modelki oraz podpisywanie zdjęcia nieprawdziwym nazwiskiem.

Fotoreporterzy mają ogromny wpływ na społeczeństwo, co wiąże się z odpowiedzialnością etyczną.

Zdjęcie prasowe pokazuje odbiorcy stan świata i sprawia, że staje się on częścią wydarzenia. Motywacją wielu fotoreporterów pracujących w trudnych warunkach (np. w strefach działań wojennych lub na obszarach, gdzie doszło do klęski głodu lub katastrofy naturalnej) jest pokazanie światu tego, co się tam dzieje, często w nadziei, że możemy coś z tym zrobić.

Zdjęcia fotoreportażu przedstawiają wiadomości lub rzucają nowe światło na pewne ważne kwestie społeczne lub środowiskowe. Przykładem jest tutaj zdjęcie Neila Aldridge'a przedstawiające nosorożca z zasłoniętymi oczami. Jeśli zdjęcia nie dotyczą najnowszych i ważnych wydarzeń, to często przedstawiają temat lub historię, o której wie niewielu ludzi. Fotografia dzieci uchodźców w Szwecji wykonana przez Magnusa Wenmana jest tutaj doskonałym przykładem.

Zdjęcia fotoreporterskie, które przedstawiają aktualne wiadomości w nowym kontekście, to reportaże ogólne. Przykładem jest tutaj seria pt. *Biały gniew – USA* autorstwa Espena Rasmussena. Fotografie przedstawiają aspekty codziennego życia w niektórych zakątkach USA i rzucają światło na rosnący gniew białych ludzi w Stanach Zjednoczonych Ameryki.

OBOWIĄZKI FOTOREPORTERA

Obowiązkiem fotoreportera jest wykonywanie i wybieranie takich zdjęć, które przedstawiają świat dokładnie i w uczciwy sposób. Choć zdjęcia cyfrowe mogą być przetwarzane i zasadniczo dopuszcza się modyfikacje dotyczące kontrastu lub nasycenia, nie wolno ingerować w samą treść zdjęcia. Fotoreporterzy nie mogą dodawać niczego do treści fotografii ani niczego z nich usuwać. Konkurs World Press Photo ma swój kodeks etyczny (<http://www.worldpressphoto.org/activities/photo-contest/code-of-ethics>).

Fotografowie, którzy biorą udział w konkursie World Press Photo, wykorzystują swoje umiejętności kreatywne, techniczne i dziennikarskie, aby dać nam atrakcyjne wizualnie przedstawienie świata, w którym żyjemy. Zachęca się uczestników konkursu, aby eksperymentowali z nowymi technikami, które służą sprawie dziennikarstwa wizualnego. Różne aparaty i obiektywy sprawiają, że można osiągać bardzo szczególne efekty. Zmiana ustawień przysłony i ekspozycji sprawia, że dana scena może być rejestrowana na bardzo różne sposoby. Dzięki innym ustawieniom ISO oraz zastosowaniu lamp błyskowych można rejestrować również mniej widoczne sytuacje. Oznacza to, że fotografia pozwala na twórczą interpretację świata.

Jednak gdy chcemy, aby zdjęcia rejestrowały różne wydarzenia, problemy, ludzi i punkty widzenia w naszym świecie oraz o nich informowały, wtedy istnieją pewne ograniczenia co do sposobów, w jakie można je robić. W konkursie World Press Photo nagradza się zdjęcia, które są dokumentami wizualnymi i przedstawiają w dokładny i uczciwy sposób scenę, której fotograf był świadkiem. Odbiorcy powinni być w stanie wierzyć w dokładność i uczciwość nagrodzonych zdjęć. W związku z tym fotografowie muszą przestrzegać kodeksu etycznego World Press Photo, a wszystkie zwycięskie fotografie podlegają procesowi weryfikacji.

WOLNOŚĆ PRASY

Wolność prasy oznacza, że dziennikarze i fotoreporterzy mogą pracować przy wszystkich ważnych wydarzeniach bez żadnych utrudnień, groźby utraty wolności lub nawet życia. Wolność prasy jest zagwarantowana w artykule 19 Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka i Obywatela. Stwierdza on: „Każdy człowiek ma prawo wolności opinii i wyrażania jej; prawo to obejmuje swobodę posiadania niezależnej opinii, poszukiwania, otrzymywania i rozpowszechniania informacji i poglądów wszelkimi środkami, bez względu na granice”.

Często zdarza się, że dany reżim lub organizacja utrudnia dziennikarzom lub fotoreporterom dokumentowanie bieżącej sytuacji. W niektórych krajach fotoreporterzy muszą się zarejestrować w momencie wjazdu. W ten sposób rząd może czuwać nad tym, czym oni się zajmują. Czasami fotografowie prasowi są deportowani z danego kraju, a czasami nawet więzieni lub porywani. Na swojej stronie internetowej (www.rsf.org) organizacja Reporterzy bez Granic podaje informacje na temat tego, jak wielu dziennikarzy jest mordowanych każdego roku.

Istnieją różne aspekty wolności prasy, np. dotyczące dziennikarzy i fotografów w terenie oraz wydawców i redaktorów zdjęć pracujących w biurze. Według danych Komitetu Ochrony Dziennikarzy (Committee to Protect Journalists – CPJ) co najmniej 42 dziennikarzy zginęło w trakcie pełnienia obowiązków w 2017 r. Jest to liczba porównywalna z liczbą co najmniej 48 dziennikarzy, którzy zginęli w 2016 r. Mniej dziennikarzy zginęło, relacjonując konflikt na Bliskim Wschodzie, oraz spadła liczba dziennikarzy zamordowanych w związku ze swoją pracą, przy czym wyjątkiem jest tutaj Meksyk. Przyczyny tego spadku są niejasne, lecz zdaniem CPJ „może to wynikać z kilku czynników, w tym autocenzury, wysiłków na rzecz zwrócenia globalnej uwagi na kwestię bezkarności oraz stosowanie innych środków represji, np. więzienia, w celu uciszenia krytycznych dziennikarzy”. Niemniej jednak Syria i Irak nadal pozostają jednymi z najbardziej niebezpiecznych krajów dla dziennikarzy. W 2017 r. zginęło tam odpowiednio siedmiu i ośmiu dziennikarzy.

Ivor Prickett, fotoreporter pracujący dla „New York Times”, jest jednym z dziennikarzy, którzy pracowali w Iraku. Relacjonował wyzwolenie Mosul w Iraku. W trakcie kilku miesięcy walk, według raportu ONZ,

konflikt ten pochłonął co najmniej 4194 ofiar cywilnych. Według innych źródeł liczba ta jest znacznie większa. Ivor Prickett był nominowany w kategorii „Historie z wiadomości ogólnych”. Dwa jego zdjęcia z tej historii zostały również nominowane do Zdjęcia Roku World Press Photo.

Czołgista
Charlie Cole
Newsweek

Wolność prasy można wytłumaczyć za pomocą powyższej ikonicznej fotografii.

W 1989 r. fotograf Charlie Cole udał się do Chin, aby relacjonować demonstracje studenckie na rzecz demokratycznych reform. Demonstranci zostali rozgromieni przez wojsko. Cole wykonał swoje słynne zdjęcie młodego mężczyzny na placu Tiananmen, stojącego przed rzędem czołgów Ludowej Armii Wyzwoleńczej.

Dzięki temu zdjęciu udało się pokazać całemu światu, że Chińczycy są niezadowoleni z sytuacji w swoim kraju. Cole zrobił to zdjęcie z pokoju hotelowego, którego okna wychodziły na plac. Później chińscy agenci wtargnęli do jego pokoju i skonfiskowali mu wszystkie negatywy oraz paszport. Cole zdołał jednak ukryć zdjęcie chłopca stojącego przed czołgami w plastikowej rurze kanalizacyjnej w toalecie. Później wystął to zdjęcie do Associated Press oraz do amerykańskiego magazynu „Newsweek”.

FUNDACJA WORLD PRESS PHOTO

NASZE DNA

W 1955 r. grupa holenderskich fotografów zorganizowała międzynarodowy konkurs („World Press Photo”), aby pokazać swoją pracę globalnej publiczności. Od tego czasu konkurs przekształcił się w najbardziej prestiżowy konkurs fotograficzny na świecie, a dzięki naszemu udanemu światowemu programowi wystawienniczemu przedstawia historie ważne dla milionów ludzi.

Od sześciu dziesięcioleci Fundacja World Press Photo działa ze swojej centrali w Amsterdamie jako twórcza i niezależna organizacja *non-profit*. Świat nieustannie się zmienia, a nowe osiągnięcia w dziedzinie mediów i technologii zmieniają samo dziennikarstwo oraz sposób opowiadania historii. Nasza misja rozszerzyła się i wykorzystujemy teraz całe nasze doświadczenie, aby prowadzić dziennikarzy wizualnych, opowiadaczy historii oraz publiczność na całym świecie przez ten trudny i ekscytujący krajobraz.

W tym roku do konkursu zgłosiło się 4548 fotografów ze 125 krajów, którzy przedstawili 73 044 zdjęcia. Historie wizualne są oceniane pod kątem ich dokładnego, uczciwego i fascynującego wglądu w nasz świat. Uczestnicy muszą zaakceptować kodeks etyczny, a wszystkie zwycięskie zdjęcia przechodzą rygorystyczny proces weryfikacji. Dzięki temu procesowi można ufać, że zdjęcia przedstawiają daną scenę dokładnie tak, jak ona wyglądała dla fotografa. Konkurs jest oceniany przez jury składające się z czołowych zawodowych fotografów, a jego skład zmienia się co roku. Jury jest niezależne od Fundacji World Press Photo. Wyłącznie jury stoi za wyborem zwycięskich zdjęć i historii.

Zwycięskie zdjęcia zostały wykorzystane do przygotowania niniejszej wystawy objazdowej, która zostanie zaprezentowana w 100 miejscach w 45 krajach. Każdego roku w wielu językach publikowany jest rocznik zawierający wiele nagrodzonych prac. Na stronie World Press Photo (www.worldpressphoto.org) można znaleźć zarówno zwycięskie zdjęcia i historie, jak i informacje techniczne na temat zdjęć oraz wywiady z fotografami. Program lekcji jest dostępny na stronie: www.worldpressphoto.org/seethistory.

**World Press Photo
Jacob Obrechtstraat 26
1071KM Amsterdam**

Holandia

Telefon: +31 (0) 20 676 60 96

Faks: +31 (0) 20 676 44 71

exhibitions@worldpressphoto.org

www.worldpressphoto.org/seethestory

Zdjęcie

Charlie Cole

USA, *Newsweek*

Impressum

Skład i tekst

**Liedewij Loorbach
& Volkan Duvan**

Edycja

**Thalia Aboutaleb
& Sophie Boshouwers**

Projekt

**Nathanaël Reuling
& René Munneke**

Zarządzanie projektem

Sophie Boshouwers

Możliwe dzięki:

© 2018 World Press Photo